

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Năm, ngày 08/08/2024

TỊNH KHÔNG PHÁP NGŨ

BÀI 211

Thánh Hiền thế gian hay xuất thế gian đều nhắc là chúng ta phải có tấm gương để học tập. Người xưa nhắc chúng ta học tập Khổng Lão Phu Tử, hiện tại, nhiều người đề xướng học tập những tấm gương đức hạnh. Chúng ta tu học thì chúng ta phải lấy Phật làm tiêu chuẩn tu trì. Phật dạy chúng ta rất nhiều điều, chúng ta không có đủ thời gian, trí tuệ để tóm lược những điều Phật đã giảng nhưng chúng ta may mắn được Hòa Thượng dạy những điều căn bản, thiết thực.

Hằng ngày, trước khi bắt đầu giờ học, tôi đều niệm: “*Nam Mô Bốn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật, Nam Mô A Di Đà Phật, Nam Mô Hòa Thượng Thượng Tịnh Hạ Không chứng minh*”. Điều này có hàm ý sâu sắc, Thích Ca là giáo chủ cõi Ta Bà, người nhắc nhở, khuyến khích chúng ta tu tập pháp môn Tịnh Độ. “*Bốn*” là gốc, ban đầu. “*Bốn Sư*” là vị Thầy ban đầu. Phật A Di Đà là giáo chủ thế giới Tây Phương Cực Lạc, là nơi chúng ta quay về. Chúng ta niệm đến Hòa Thượng để chúng ta nhắc nhở chính mình, khi chúng ta khởi tâm động niệm, đối nhân xử thế tiếp vật, chúng ta phải nương vào lời dạy của Thầy.

Ngày nay, nhiều người cảm thấy không hiểu vì sao Cha Mẹ không dạy được con, học trò thì không làm được Thầy. Người học trò không biết cách làm học trò thì họ sẽ không biết làm Thầy. Người làm Cha Mẹ không biết cách làm con thì họ không thể dạy được con. Ngày nay, nhiều người cho rằng họ học rộng nghe nhiều, họ biết nhiều hơn Cha Mẹ, Thầy Cô, chúng ta có ý niệm này thì chúng ta lập tức rơi vào Ma đạo.

Hòa Thượng nói: “*Sáu căn mắt, tai, mũi, lưỡi, thân, ý thuộc về vật chất, sáu căn tiếp xúc với sáu trần là sắc, thanh, hương, vị, xúc, pháp, sáu trần là hoàn cảnh sống bên ngoài. Tận hư không khắp pháp giới đều là hoàn cảnh sống của chúng ta. Sáu căn tiếp xúc với cảnh giới sáu trần từ đó sinh ra sáu thức. Đây chính là chỉ cho chúng ta và hoàn cảnh đời sống của chúng ta*”. Dùng lời hiện tại mà nói thì những điều này chính là chân tướng của vũ trụ nhân sanh. Sáu thức là chỉ cho tinh thần. Mắt tiếp xúc với sắc thì sinh ra nhãn thức, chúng ta nhìn thấy thì chúng ta khởi phân biệt. Thí dụ, khi chúng ta nhìn thấy một bông hoa thì chúng ta cảm thấy bông hoa đó đẹp; khi chúng ta nhìn thấy một người thì chúng ta có cảm xúc ghét hay yêu. Khi tai chúng ta tiếp xúc với âm thanh thì chúng ta phân biệt âm thanh chúng ta yêu thích hay không thích.

Khi chúng ta tiếp xúc với cảnh giới sáu trần, chúng ta phải luôn có sự kiểm soát. Điều này giống như trong quân sự, chúng ta phải có sự cảnh báo sớm, khi vật thể bay chưa tiến vào khu vực an toàn thì chúng ta đã phát hiện, khi chúng vừa bước vào vùng nhận dạng thì chúng ta đã phá hủy mục tiêu. Đối với tập khí, phiền não, chúng ta phải nhận dạng, phá mục tiêu trước khi chúng khởi tác dụng. Hòa Thượng nói: “**Điều quan trọng nhất là chúng ta luôn ở trạng thái tỉnh giác**”. Chúng ta luôn ở trong trạng thái mơ mơ hồ hồ mà chúng ta không nhận ra. Khi chúng ta nhìn thấy người khác làm được, chúng ta cũng muốn làm nhưng chúng ta làm không được. Chúng ta không làm được vì chúng ta không dám buông xả, không dám hy sinh phụng hiến. Chúng ta luôn ở trạng thái nhất gan, chúng ta sợ mệt, sợ khổ, sợ được mất, hơn thua, tốt xấu.

Chúng ta học Phật, chúng ta phải luôn ở trạng thái tỉnh giác trong mọi hoàn cảnh. Chúng ta mơ mơ hồ hồ thì chúng ta nhất định sẽ đi về thế giới mơ mơ, hồ hồ. Hằng ngày, chúng ta đều đang ở trạng thái, vọng tưởng của chúng ta nhanh hơn hành động, chúng ta chưa làm xong việc này thì chúng ta đã vọng tưởng đến việc làm khác nên việc làm đó bị hư hại. Tôi cũng thường bị trạng thái này. Thí dụ, tôi cần uống hai loại thuốc, khi đang uống thuốc thì tôi vọng tưởng đến việc khác nên tôi quên uống loại thuốc chính. Hai giờ sau, khi tôi cảm thấy cơ thể khác thường, tôi ngồi quán sát lại thì tôi mới nhận ra mình đã quên uống thuốc.

Vọng tưởng của chúng ta rất nhanh, rất nhiều nên chúng ta luôn làm mọi việc một cách hấp tấp, hấp tấp, các việc làm chồng lên nhau. Chúng ta làm như vậy thì tâm chúng ta không thể định. Ngày ngày, sáu căn của chúng ta luôn luôn động. Mắt luôn luôn nhìn thấy sắc, tai nghe thấy, lưỡi thì nếm vị, thân thì xúc chạm. Sáu căn tiếp xúc với sáu trần liền khởi phân biệt. Chúng ta phải luôn ở trạng thái tỉnh giác, chúng ta ở trong trạng thái mê thì chúng ta đã sai. Những việc chúng ta làm là để chúng ta làm ra biểu pháp cho mọi người nên chúng ta phải làm trong trạng thái rất tỉnh giác.

Hòa Thượng nhắc chúng ta: “**Giác mà không mê, chánh mà không tà, tịnh mà không nhiễm**”. Giác là Phật, bất giác là chúng sanh. Hằng ngày, chúng ta luôn tỉnh giác thì tâm chúng ta giống như tâm Phật, chúng ta mơ mơ hồ hồ thì tâm chúng ta là tâm của chúng sanh. Ngôi nhà Phật pháp là ngôi nhà giác ngộ, an vui nhưng chúng ta không cảm thấy an vui vì chúng ta vẫn đang mê. Chúng ta phải luôn ở trong trạng thái phản tỉnh, không làm việc với trạng thái vô thức. Hằng ngày, chúng ta làm nhiều hành động không có kiểm soát, đó là chúng ta đang ở trong trạng thái mê. Chúng ta ở trong trạng thái rõ ràng, chúng ta biết rõ việc mình làm thì chúng ta sẽ làm một cách chuẩn mực, mực thước.

Trong các buổi lễ chúng ta tổ chức, mặc dù hội trường rất đông người nhưng tôi chỉ cần quan sát thì tôi biết một người đang dụng tâm như thế nào. Chúng ta luôn ở trạng thái phản tỉnh thì chúng ta làm việc gì cũng có sự kiểm soát, không thừa không thiếu. Chúng ta không có sự kiểm soát thì chúng ta sẽ làm thừa.

Hôm qua, tôi suy nghĩ về một việc, tôi xâu chuỗi các việc lại một cách tự nhiên. Chúng ta muốn biết một người nào có tốt hay không thì chúng ta xâu chuỗi lại những hình ảnh của người đó từ đó đưa ra kết luận là có nên hợp tác với họ hay không. Chúng ta là người học Phật, chúng ta biết rằng việc tốt cần làm, nên làm, không công không đức. Chúng ta không nên cưỡng cầu, chúng ta sẽ phiền não khi chúng ta hợp tác với những người không yêu thích chuẩn mực đạo đức Thánh Hiền.

Chúng sanh nhiều đến vô lượng vô biên, vũ trụ vạn vật đều là chúng sanh, đây là hoàn cảnh sống của chúng ta, tâm chúng ta bất động thì hoàn cảnh sẽ bất động. Tâm chúng ta động thì hoàn cảnh sẽ động. Người thế gian ngày ngày tạo ác, truy cầu “*danh vọng lợi dưỡng*” nhưng chúng ta không động tâm, đây là chúng ta bất động trước hoàn cảnh. Người thế gian hằng ngày dành nhiều thời gian tính xem hôm nay họ sẽ ăn món gì, chúng ta thì hết sức nhẹ nhàng, tự tại. Một lần, có một số người đến nhà tôi, họ đi qua bếp không nhìn thấy có thức ăn, tôi nhắc họ lên lạy Phật, trong khi họ lạy Phật thì tôi đã nấu xong ba món từ các loại rau, củ trong vườn. Tâm chúng ta không phức tạp thì mọi việc sẽ luôn bình ổn. Tâm chúng ta bình ổn thì chúng ta sẽ an ổn giữa thế giới bất ổn.

Hòa Thượng nói: **“Tất cả mọi sự mọi vật trong vũ trụ đều là đang động, thay đổi từng sát-na, chưa từng dừng lại. Sự thay đổi này là do vô minh mà ra, chỉ có chân tâm bản tánh của chúng ta là không động, không thay đổi. Khởi nguồn của vũ trụ là từ ở nơi bất giác, ở nơi vô minh mà ra”. Trong “Kinh Dịch” đã nói: “Thái cực sinh lưỡng nghi, lưỡng nghi sinh tứ tượng, tứ tượng sinh bát quái, bát quái sinh vạn vật”. Phật pháp thì nói: “Một niệm bất giác mà có vô minh”.**

“*Sát-na*” là từng khoảnh khắc rất nhỏ. Ngày ngày, chúng ta phải ở trạng thái có kiểm soát, nghĩa là trạng thái tỉnh giác. Hằng ngày, chúng ta kiểm soát từng khởi tâm động niệm hay chúng ta để chúng dẫn khởi một cách không kiểm soát? Chúng ta không kiểm soát khởi tâm động niệm thì đó là chúng ta ở trong trạng thái vô minh. Chúng ta ở trong trạng thái vô minh thì chúng ta sẽ có những ý niệm bất thiện, ý niệm bất thiện dẫn đến những việc làm bất thiện. Chúng ta có kiểm soát thì chúng ta sẽ không có những ý niệm bất thiện. Chúng ta có ý niệm đồ vật này dễ thương, đồ vật kia đáng ghét thì đây đều là ý niệm bất thiện. Hòa Thượng nói: **“Nhất niệm bất giác”**. Một niệm không sáng suốt, không kiểm soát thì niệm đó chính là vô minh, niệm đó sẽ dẫn khởi hành động, tạo tác.

Hòa Thượng nói: **“Bản tánh là bất động, là trí tuệ. Nếu chúng ta biết được vạn vật trong vũ trụ đang chuyển đổi từng sát-na thì chúng ta sẽ không làm chấp, không cho chúng là thật. Đây là trí tuệ rất cao!”**. Chúng ta vô minh nên chúng ta động, chân tâm bản tánh của chúng ta không động. Hằng ngày, chúng ta không cảm nhận được mọi sự, mọi việc đang chuyển dịch, thay đổi theo từng sát-na, đây là chúng ta đang sống trong vô thường mà chúng ta không biết.

Chúng ta biết mình đang sống trong vô thường thì chúng ta sẽ làm như Hòa Thượng nói: **“Dững mãnh, tinh tấn một cách đặc biệt”**. Nếu chúng ta không khản trương thì chúng ta không đủ thời gian làm những việc cần làm. Việc cần làm là chúng ta phải cố gắng tu tập, cố gắng tích công bồi đức; không dành thời gian để sống trong cảm giác si tình, thất tình, không có thời gian để nghĩ đến tiền. Tất cả đều từ nội tâm của chúng ta. Tâm chúng ta là Phật, là chúng sanh, là quý chi ngay trong một niệm. Tâm giác ngộ là tâm Phật, tâm mê muội chìm đắm trong *“danh vọng lợi dưỡng”*, *“năm dục sáu trần”*, *“tham, sân, si, mạn”* là tâm chúng sanh.

Hòa Thượng nói: **“Sáu căn tiếp xúc với sáu trần”**. Sáu căn của chúng ta cũng không thật. Người đã mất thì không còn dùng được mắt, tai, mũi, lưỡi. Chúng ta dùng cái không thật tiếp xúc với cái không thật để tạo ra phân biệt, chấp trước cũng không thật.

Hòa Thượng nói: **“Nếu chúng ta không khởi niệm thì thôi, nếu chúng ta khởi niệm thì niệm ‘A Di Đà Phật’**. Đây là chánh niệm”. Nếu chúng ta không khởi niệm **“A Di Đà Phật”** thì chúng ta sẽ khởi niệm buồn vui, thương ghét, giận hờn. Người giác ngộ thì sẽ niệm Phật để không niệm những thứ khác. Chúng ta không thật, chúng ta niệm đến những thứ không thật, hai thứ không thật gặp nhau thì những thứ không thật diễn ra. Cái không thật của chúng ta tan rã trước hay cái không thật của đối phương tan rã trước thì chúng ta đều đau khổ.

Hòa Thượng nói: **“Vạn sự vạn vật đang động chỉ có một thứ không động đó là chân tâm bản tánh của chúng ta”**. Hằng ngày, khi sáu căn tiếp xúc cảnh giới sáu trần, chúng ta không dấy khởi ý niệm thì chúng ta trở về trạng thái thanh tịnh, chân tâm bản tánh của chúng ta dần dần hiển lộ. Thí dụ, khi mặt hồ có sóng hay dưới lòng hồ có bùn đất thì chúng ta sẽ không nhìn thấy cảnh vật dưới đáy hồ; khi nước hồ trong xanh, mặt hồ phẳng lặng thì chúng ta sẽ nhìn thấy rõ mọi vật dưới đáy hồ. Chúng ta tĩnh lặng, không bị xao động bởi tập khí, vọng tưởng, phiền não của mình thì tâm chúng ta thanh tịnh. Tâm chúng ta thanh tịnh thì tự tánh hiển lộ. Chân tâm bản tánh của chúng ta vốn là thanh tịnh, chúng ta phục hồi chân tâm bản tánh bằng cách niệm Phật.

Hòa Thượng nói: **“Ứng vô sở trụ nhi sanh kỳ tâm”**. Làm thế nào để tâm chúng ta vô trụ? Tâm chúng ta chỉ trụ ở câu **“A Di Đà Phật”**, sau đó, ngay đến câu **“A Di Đà Phật”** chúng ta cũng không khởi nữa thì tâm chúng ta vô trụ. Nếu tâm chúng ta khởi câu **“A Di Đà Phật”** thì những thứ khác sẽ không tranh khởi. Chúng ta dùng một niệm để đánh bại tất cả các niệm, khi tất cả các niệm không còn dấy khởi thì ngay đến một niệm chúng ta cũng không khởi, khi đó, chúng ta đạt đến **“bất niệm tự niệm”**, niệm mà không niệm, không niệm mà niệm. Cảnh giới này rất cao, hiện tại chúng ta chưa thể đạt được. Hiện tại, chúng ta cố gắng để không khởi vọng niệm, không khởi niệm được mất, thành bại, hơn thua mà chỉ niệm Phật. Chúng ta niệm những thứ khác thì chúng ta sẽ có sự phân biệt, chấp trước. Chúng ta dùng một câu **“A Di Đà Phật”** để đánh bại tất cả các

vọng niệm khác. Khi tất cả các niệm khác không sinh khởi thì chúng ta không chấp trước vào câu “**A Di Đà Phật**”.

Có người nói, chúng ta chấp trước vào câu “**A Di Đà Phật**” cũng là chúng ta chấp trước. Nhiều người nói, khi họ ngồi thiền, họ để tâm không, không có phân biệt, chấp trước. Thiền là trạng thái bên ngoài không chấp trước, dính mắc, trong tâm không khởi tâm động niệm. Hòa Thượng nói: “**Chúng ta ngồi đó, không niệm Phật, để tâm không thì chúng ta không vọng tưởng cũng ngủ gục**”. Hòa Thượng đã trải qua nhiều năm tu hành, Ngài biết rất rõ tâm cảnh của người hiện đại. Căn cơ của chúng ta thấp nên chúng ta phải giữ chặt câu “**A Di Đà Phật**”. Hằng ngày, chúng ta đề khởi câu “**A Di Đà Phật**” mà chúng ta còn cảm thấy khó!

Ngày trước, khi tôi còn đi dạy, đêm khuya, tôi lên ngồi thiền với mọi người, tôi nhìn thấy chỉ có Sư bà ngồi ngay ngắn, lưng thẳng ở trạng thái rất tĩnh, hơn mười người còn lại đều đang ngủ. Những danh từ, thuật ngữ của nhà Phật mà chúng ta chưa hiểu thì chúng ta không nên cố gắng để hiểu, nếu chúng ta cố để hiểu thì chúng ta đã vọng tưởng. Chúng ta dùng một niệm để đánh bại tất cả các niệm, đây là cách chúng ta giữ tâm thanh tịnh. Vũ trụ vạn vật đang biến đổi rất nhanh, hàng tỷ tế bào của chúng ta đã và đang thay đổi nhưng chúng ta không nhận ra, chúng ta của ngày hôm qua đã không còn, buổi sáng thức dậy chúng ta đã là một con người khác.

Hòa Thượng nói: “**Người có thể biết vạn sự, vạn vật đều đang Sát-na biến đổi là người có trí tuệ rất cao**”. Chúng ta đừng chấp trước, cung phụng những cái giả, không đi tìm những cái thật. Phật Bồ Tát, Tổ Sư Đại Đức giảng giải để giúp chúng ta phá mê, khai ngộ. Có người nhìn thấy lá vàng rơi thì ngộ ra cuộc đời là vô thường, họ không dính mắc vào vô thường. Chúng ta nhìn hàng triệu chiếc lá vàng rơi chúng ta vẫn không ngộ ra nên chúng ta cần được nghe những lời giảng giải!

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!